Royal College of Anaesthetists

શામક દવાની સમજણ

આ પત્રિકા સમજાવે છે કે શામક દવા શું છે, તે કેવી રીતે કાર્ય કરે છે અને તમને તેની જરૂર ક્યારે પડી શકે છે. તે શામક દવાનો ઉપયોગ કરવાના ફાયદા અને જોખમો વિશે તથા તેનાથી કેવું લાગી શકે તે પણ સમજાવે છે.

ખાસ કરીને, તે તમને જણાવે છે કે શામક દવા આપ્યા પછી તમારી સંભાળ માટે તમારે શું તૈયારી કરવાની જરૂર પડશે.

તેને દર્દીઓ, દર્દીના પ્રતિનિધિઓ અને એનેસ્થેટિસ્ટો દ્વારા સાથે મળીને કામ કરીને લખવામાં આવ્યું છે.

જ્યારે પ્રક્રિયા દરમિયાન તમને વધુ હળવાશ અનુભવવામાં મદદ કરવા માટે દવાઓ આપવામાં આવે ત્યારે સેડેશન કહેવાય છે. સેડેશન સામાન્ય રીતે તમારી નસમાં (આઇવી અથવા ઇન્ટ્રાવેનસ) આપવામાં આવે છે, પરંતુ કેટલીકવાર મોં દ્વારા (મૌખિક) અથવા ચહેરાના માસ્ક દ્વારા આપી શકાય છે.

'સિડેશનિસ્ટ (શામકતાની દવા આપનાર)' એ હેલ્થકેર પ્રોફેશનલને આપવામાં આવેલું નામ છે જે આ કાર્ય કરે છે. ઓપરેશન થિયેટરમાં, સામાન્ય રીતે એનેસ્થેટિસ્ટ એ સિડેશનિસ્ટ હોય છે. હોસ્પિટલમાં અથવા હોસ્પિટલની બહારના ક્લિનિક્સમાં અન્ય સ્થળોએ, આ ડૉક્ટર અથવા અન્ય પ્રશિક્ષિત આરોગ્યસંભાળ વ્યવસાયી હોઈ શકે છે.

ઇન્ટ્રાવેનસ શામકતા (નસ દ્વારા શામક દવા આપવા)ના ત્રણ જુદા જુદા સ્તરો છે. તેને ‘ન્યૂનતમ’, ‘મધ્યમ’ (ક્યારેક સભાન શામકતા પણ કહેવામાં આવે છે) અને ‘તીવ્ર’ શામકતા કહેવામાં આવે છે. જો કે, સ્તરો ચોક્કસ હોતા નથી અને દર્દી ઉપયોગમાં લેવાતી દવા પ્રત્યે કેટલો સંવેદનશીલ છે તેના પર આધાર રાખે છે.

શામકતા અને સામાન્ય એનેસ્થેસિયા વચ્ચે શું તફાવત છે?

શામકતા અને સામાન્ય એનેસ્થેસિયા વચ્ચેના મુખ્ય તફાવતો છે:

- તમારી સભાનતાનું સ્તર
- તમને શ્વાસ લેવામાં સહાયતા હેતુ સાધનોની જરૂરિયાત

- સંભવિત આડઅસરો.

ન્યૂનતમ અને મધ્યમ શામક દવાઓ સાથે, તમે આરામદાયક, ઊંઘ અને આરામ અનુભવો છો. તમે અમુક સમયે સૂઈ જશો, પરંતુ જાગવું સરળ હશે.

સામાન્ય એનેસ્થેસિયા સાથે તમે પ્રક્રિયા દરમિયાન સંપૂર્ણપણે પ્રતિભાવવિહીન અને બેભાન રહો છો.

તીવ્ર શામકતા એ બેની વચ્ચેની સ્થિતિ છે.

ન્યૂનતમ શામક દવા (એક્ઝીયોલિસિસ)	મધ્યમ શામક દવા (સભાન શામક)	શામક દવાઓ
તમારી પાસે શામક દવાની થોડી માત્રા હશે	તમારી પાસે થોડી વધુ શામક હશે	તમારી પાસે એક અથવા વધુ શામક દવાઓની વધુ માત્રા હશે
તમારી આસપાસ જે બની રહ્યું છે તેનાથી તમે હળવાશ અનુભવશો અને ઓછી ચિંતા કરશો	તમે ખૂબ આરામ અને ઊંઘ અનુભવશો	તમારી મોટાભાગની સારવાર દરમિયાન તમે સૂઈ જશો
તમે જાગૃત હશો અને સામાન્ય રીતે વાત કરી શકશો	તમને ઊંઘ આવશે પરંતુ સામાન્ય રીતે વાત કરી શકશો અને પૂછવામાં આવે તો સરળ સૂચનાઓનું પાલન કરી શકશો	તમારી મોટાભાગની સારવાર દરમિયાન તમે સૂઈ જશો અને વાત કરવાની શક્યતા નથી
તમને તમારી સારવાર કરાવ્યાનું યાદ રહેશે, પરંતુ બધી વિગત યાદ નહીં હોય.	તમને તમારી સારવારના કેટલાક ભાગો યાદ રહી શકે છે.	તમને તમારી ઘણી બધી સારવાર યાદ રહે તેવી શક્યતા નથી – જરૂરીયાત મુજબ ઘેનનું સ્તર ગોઠવવામાં આવશે
ન્યૂનતમ શામકતાથી તમારી શ્વાસ લેવાની પ્રક્રિયાને અસર ન થવી જોઈએ.	મધ્યમ શામકતાથી તમારી શ્વાસ લેવાની પ્રક્રિયાને અસર ન થવી જોઈએ.	તમારો શ્વાસ ધીમો પડી શકે છે. તમારા શામક ચિકિત્સક નિરીક્ષણ કરશે અને જરૂર પડ્યે મદદ કરશે. યુકેમાં, એનેસ્થેટિસ્ટની તાલીમ અને કૌશલ્યનું સ્તર ધરાવતા

		કર્મચારીઓ દ્વારા તીવ્ર શામકતાની દવાને આપવું આવશ્યક છે.

મૌખિક શામકતા એટલે શું?

આ, સામાન્ય એનેસ્થેટિક આપતાં પહેલાં ખૂબ જ ચિંતિત લોકોને હળવા કરવા માટે કેટલીકવાર ઉપયોગી થઈ શકે છે, પરંતુ સામાન્ય રીતે તે તે એકલું કોઈ પ્રક્રિયા દરમિયાન તમને હળવા કરવા માટે પૂરતું નથી. તે કામ કરવા માટે થોડો સમય લે છે, અને ડોઝ લોકો વચ્ચે બદલાશે.

તમે હોસ્પિટલમાં આવો તે પહેલાં તમારે તમારા જીપીને મૌખિક શામક દવાઓ સૂચવવાનું કહેવું જોઈએ નહીં, સિવાય કે તમારી સંભાળ રાખનાર ટીમ તરફથી તમારી પાસે કરાર ન હોય, અન્યથા તમારી સારવાર માટે આગળ વધવું શક્ય ન બને.

તમારા ઓપરેશન અને પ્રક્રિયાના ફાયદા અને નુકસાનના જોખમની ચર્ચા કરવા માટે જ્યારે તમે તમારા ડૉક્ટરને મળો ત્યારે તમે સ્પષ્ટપણે વિચારી શકો તે મહત્વપૂર્ણ છે. પછી તમારે એ જણાવવા માટે એક ફોર્મ પર સહી કરવાની જરૂર પડશે કે તમે ઓપરેશન અથવા પ્રક્રિયા કરવા માટે સંમત છો.

ઇન્ટ્રાવેનસ શામકતા એટલે શું?

ઇન્ટ્રાવેનસ સેડેશન એ છે જ્યારે તમને આરામ કરવા માટે શામક દવા તમારા હાથ અથવા હાથની નસમાં સામાન્ય રીતે મૂકવામાં આવતી પ્લાસ્ટિકની નાની નળી (જેને કેન્યુલા પણ કહેવાય છે) નો ઉપયોગ કરીને તમારા લોહીના પ્રવાહમાં ઇન્જેક્ટ કરવામાં આવે છે.

તેઓને શામકતાની દવાની યોગ્ય માત્રા આપવા અને કોઈપણ આડઅસરોનું સંચાલન કરવાની તાલીમ આપવામાં આવેલી હોય છે. તમારા શામક ચિકિત્સક તમારી સારવાર દરમિયાન તમારી સાથે રહેશે અને તમારા શ્વાસ અને ઓક્સિજન સ્તરનું નિરીક્ષણ કરશે.

ઇન્ટ્રાવેનસ શામકતા (નસ દ્વારા શામક દવા આપવા) હેઠળ કઈ સારવાર હાથ ધરી શકાય છે?

ઘણી નાની સારવાર અને તપાસ સ્થાનિક એનેસ્થેટિક સાથે, નસમાં શામક દવા સાથે હાથ ધરવામાં આવી શકે છે. અમુક ઉદાહરણોમાં શામેલ છે:

- ત્વચા અથવા સ્તનની બાયોપ્સી
- અસ્થિભંગ થયેલાં હાડકાંની સામાન્ય મરમ્મત
- ત્વચા, હાથ અથવા પગની સામાન્ય શસ્ત્રક્રિયા

- પેટ (એન્ડોસ્કોપી), ફેફસાં (બ્રોન્કોસ્કોપી), કોલોન (કોલોનોસ્કોપી) અથવા મૂત્રાશય (સિસ્ટોસ્કોપી)ની સમસ્યાઓનું નિદાન કરવામાં સહાય માટેની પ્રક્રિયાઓ
- દાંત દૂર કરવામાં અથવા અન્ય દાંતની સારવાર માટે
- આંખના ઓપરેશન, જેમ કે મોતિયો દૂર કરવો.
- કોસ્મેટિક સર્જરી

શામક દવાઓ અને સ્થાનિક એનેસ્થેસિયા હેઠળ કેટલીક વધુ વ્યાપક સારવારો પણ હાથ ધરવામાં આવી શકે છે.

ડેન્ટલ સર્જરી અને કોસ્મેટિક ક્લિનિક્સમાં ઘેન

ઘેનની દવા હેઠળની સારવાર ઘણીવાર હોસ્પિટલમાં કરવામાં આવે છે. જો કે, ડેન્ટલ સર્જરી અથવા નિષ્ણાત ડેન્ટલ ક્લિનિકમાં પણ ડેન્ટલ સારવાર માટે ઘેનની દવા પૂરી પાડી શકાય છે. કોસ્મેટિક સર્જરી માટે ઘેનની દવા ક્લિનિકમાં થઈ શકે છે. તમારી સલામત સંભાળ માટેના ધોરણો એ જ રહે છે. તમારા શામક ચિકિત્સક, દંત ચિકિત્સક અથવા કોસ્મેટિક સર્જન તમારી સાથે યોગ્ય શામક દવાઓના પ્રકારો વિશે ચર્ચા કરશે - પુખ્ત વયના લોકો અને બાળકો માટે દાંતની સારવાર માટે વિવિધ પ્રકારની શામક દવાઓ ઉપલબ્ધ છે. તેઓએ સમજાવવું જોઈએ કે તમારી સારવાર દરમિયાન શું થશે અને કોઈપણ જોખમો. તેઓ તમને આપેલી કોઈપણ સલાહ અને સૂચનાઓને તમે કાળજીપૂર્વક અનુસરો તે મહત્વપૂર્ણ છે.

જો તમારી સારવાર માટે શામક દવાનો વિકલ્પ હોય તો તેના ફાયદા શું છે?

- તે એક ઝડપી ક્રિયા છે અને દવાની માત્રાને ઓછી-વધતી કરી શકાય છે જેથી તમને યોગ્ય માત્રા મળે.
- તેનાથી તમે તમારી સારવાર દરમિયાન તમે વધુ હળવા થઈ શકો છો. પછીથી તમને તમારી સારવાર વિશે વધુ યાદ નહીં હોય.
- કેટલીક પ્રક્રિયાઓ માટે, તે એક સામાન્ય એનેસ્થેટિકની જરૂરિયાતને ટાળે છે જે કેટલીક તબીબી સમસ્યાઓવાળા દર્દીઓ માટે અયોગ્ય હોઈ શકે છે.
- સામાન્ય એનેસ્થેટિક કરતાં તેની આડઅસર ઓછી હોય છે.
- સામાન્ય એનેસ્થેટિકની તુલનામાં રિકવરી વધુ ઝડપી હોય છે, તેથી જો તમને સારું લાગે તો તમે સામાન્ય રીતે તમારી સારવારના એક કલાકની અંદર ઘરે જઈ શકો છો.

શામકતાને બદલે બીજા વૈકલ્પિક ઉપાય કયા છે?

- **સામાન્ય એનેસ્થેટિક: તમે સંપૂર્ણ રીતે બેભાન થઈ જશો અને તમને પ્રક્રિયાની કોઈ યાદ રહેશે નહીં.**
- કોઈપણ શામકતા વિનાનું સ્થાનિક એનેસ્થેટિક: તમે તમારી સારવાર દરમિયાન સંપૂર્ણપણે ભાનમાં રહેશો, પણ આરામદાયક સ્થિતિમાં હશો. તમને પ્રક્રિયા જોવાથી રોકવા માટે એક સ્ક્રીન (પડદો) મૂકવામાં આવી શકે છે.

મને શામક દવા આપી શકાય કે કેમ તે કોણ નક્કી કરે છે?

તમે તપાસણીના સમયે તમારા ડૉક્ટર કે નર્સની સાથે શામકતા અંગેના વિકલ્પની ચર્ચા કરી શકો છો. જો તેનો વિકલ્પ આપવામાં આવ્યો નથી, તો તમે તે લેવી શક્ય છે કે નહીં તે જાણવા માટે ક્યારેય પણ પૂછી શકો છો.

જો તમને હાજર તબીબી બીમારીઓથી વધુ જોખમ હોય, તો તમારા ડૉક્ટર તમારી સાથે વિકલ્પોની ચર્ચા કરશે અને તમે સાથે મળીને નિર્ણય સુધી પહોંચી શકો છો. પછી તમે તમારા માટે શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ સાથે સંમત થઈ શકો છો.

ઘેનની દવા સાથેની પ્રક્રિયા માટે હું શું કરી શકું?

- જો તમારા પર આશ્રિત કોઈ લોકો હોય કે જેની તમે સંભાળ રાખતા હોવ, ઉદાહરણ તરીકે, બાળકો અથવા વૃદ્ધ લોકો, તો તમારે આગલા દિવસ સુધી બીજી કોઈ વ્યક્તિ તેમની સંભાળ લે તેવી વ્યવસ્થા કરવાની જરૂર પડશે.
- કોઈ પુખ્ત વયની સમર્થ વ્યક્તિએ તમને કાર અથવા ટેક્સી દ્વારા – આદર્શ રીતે જાહેર પરિવહન દ્વારા નહીં – ઘરે લઈ જવાની જરૂર પડશે. શામકતાની અસરો 24 કલાક સુધી રહી શકતી હોવાથી તેઓએ તમારી સંભાળ રાખવા માટે રાતવાસો કરવો જોઈએ.
- તમારી બધી દવાઓ તમારી સાથે હોસ્પિટલમાં લઈ જાઓ, જેમાં કોઈપણ ઈન્હેલર અને કોઈપણ ઓવર-ધ-કાઉન્ટર દવાઓનો સમાવેશ થાય છે જે તમે નિયમિતપણે લો છો.
- જો તમને કોઈ બીમારી હોય, શરદી થઈ હોય અથવા તમે ગર્ભવતી હો, તો કૃપા કરીને તમારી હોસ્પિટલનો સંપર્ક કરો કેમ કે શામક દવા લેવું સુરક્ષિત ન પણ હોઈ શકે. તમારી સારવારની ફરી વ્યવસ્થા કરવી પડી શકે છે.
- જો તમે સ્તનપાન કરાવતા હોવ તો પ્રક્રિયા થવાના દિવસે તમારા ડૉક્ટરને તે અંગે જણાવો.
- હોસ્પિટલમાં આવતા પહેલાં – નેઇલ વર્નિશ અને દાગીના સહિત – બધો મેકઅપ દૂર કરો. તમે લગ્નની વીંટી પહેરેલી રાખી શકો છો.
- ઝભ્ભા/કૂર્તી કે ફ્લીસ (ઊનનું જેકેટ) જેવા થોડાક ઢીલાં કપડાં સાથે લાવો, જેમાં તમે આરામ અનુભવો અને જે તમને ગરમાવો આપી શકે. એડી વગરનાં જૂતાં પહેરો કે જેને સહેલાઈથી પાછા પહેરી શકાય.

શું હું મારી સારવાર પહેલાં ખાઈ-પી શકું છું?

તમારે ક્યારે ખાવા-પીવાનું બંધ કરવું તે અંગે ક્લિનિક અથવા હોસ્પિટલ તમને સૂચનાઓ આપશે.

તમને સામાન્ય રીતે તમારી સારવારના છ કલાક પહેલાં ખાવાનું બંધ કરવાનું કહેવામાં આવશે, પણ તમે તમારી સારવારના બે કલાક પહેલાં સુધી સ્પષ્ટ પ્રવાહી પદાર્થોનું સેવન કરી શકો છો. સાફ પ્રવાહીમાં પાણી, પાતળો રસ (બિટ્સ નહીં) અને કાળી ચા અથવા કોફીનો સમાવેશ થાય છે.

આનાથી વધુ સમય માટે ખાવા-પીવાનું બંધ ન કરવાનો પ્રયાસ કરો.

ન્યૂનતમ ઘેનની દવા માટે, ઉપવાસની ઘણીવાર આવશ્યકતા હોતી નથી, પરંતુ તમારી હોસ્પિટલ સાથે ચોક્કસ સૂચનાઓ તપાસવી મહત્વપૂર્ણ છે.

જો તમને ડાયાબિટીસ હોય, તો તમારે ક્યારે તમારી દવા લેવી અને ભોજન ખાવાનું બંધ કરવું જોઈએ તે વિશેની ચોક્કસ સૂચનાઓ અંગે પૂછવું જોઈએ.

મારી સારવારના દિવસે શું થશે?

તમે સામાન્ય રીતે કપડાં બદલી હોસ્પિટલનો ગાઉન પહેરશો. જ્યારે તમે પ્રક્રિયા રૂમમાં જશો, ત્યારે તમારા સીડેશનિષ્ટ તમારા શરીર સાથે નિરીક્ષણ કરવાના કેટલાંક સાધનોને જોડશે. ઉપયોગમાં લેવાતા સાધનોમાં સામાન્ય રીતે શામેલ હશે:

- તમારા હાથની ભુજા પર બ્લડ પ્રેશર નિરીક્ષણનો પટ્ટો
- તમારા હૃદયના ધબકારા નોંધવા માટે તમારી છાતીના ઉપરના ભાગે લીડ્સ
- તમારા પ્રાણવાયુ (ઓક્સિજન) ના સ્તરોને માપવા માટે તમારી આંગળી પર એક ક્લિપ
- પ્લાસ્ટિકની એક પાતળી નળી કે જે તમે શ્વાસ વાટે કેટલો કાર્બન ડાયોક્સાઇડ છોડો છો તેની માત્રાને માપે છે. આ, સામાન્ય રીતે પ્રાણવાયુ (ઓક્સિજન) ના માસ્કથી જોડેલી હોય છે.

કેવી રીતે નસ દ્વારા શામક દવા આપવામાં આવે છે?

- તમારા હાથની ભુજા અથવા તમારા હાથની પાછળના ભાગમાં આવેલી એક નસમાં દાખલ કરેલા એક ડ્રિપ (કેન્યુલા) મારફતે શામક દવા આપવામાં આવે છે. પ્રક્રિયા દરમિયાન તમને જેમ જેમ તેેની જરૂર પડે તે પ્રમાણે વધુ આપવામાં આવી શકે છે. તીવ્ર શામકતાવાળી સારવાર દરમિયાન સામાન્ય રીતે તમને તમારી નસમાં સતત રૂપથી દવા આપવામાં આવતી રહેશે.
- તમે સામાન્ય રીતે તમારા નાકની જરાક અંદર બેસાડેલી પ્લાસ્ટિક નળી અથવા ચહેરા પર લગાવેલા માસ્ક વાટે પ્રાણવાયુ (ઓક્સિજન) લઈ શકશો.

શામક દવા લેવા પર કેવી અનુભૂતિ થાય છે?

દરેક લોકોમાં આની અલગ-અલગ અનુભૂતિ થશે, જે તેમને દવાની કેટલી માત્રા અપાય છે તેના પર આધાર રાખશે. તીવ્ર શામકતાની અવસ્થામાં તમે ઊંઘમાં સરી પડશો, પણ હળવી શામકતાની અવસ્થામાં તમે સામાન્ય રીતે સુખકારક રૂપી હળવાશ અનુભવશો.

જ્યારે અમે કેટલાક દર્દીઓને પૂછ્યું કે તેની કેવી અનુભૂતિ થાય છે, ત્યારે નીચેના મુજબ કેટલાક જવાબ મળ્યા હતા:

‘મને દિવાસ્વપ્નમાં હોવાની અને અત્યંત સુખાભાસની અનુભૂતિ થઈ’

‘મને લાગ્યું કે તે પૂરા સમય દરમિયાન હું જાગૃત અવસ્થામાં હતો/હતી પણ વચ્ચે-વચ્ચે હું ઊંઘમાં સરી પડ્યો/પડી હોઈ શકે છે કારણ કે અચાનકથી થોડી વારમાં એક કલાક થઈ ગયો હતો’

'મને ખરેખર હળવાશ અને ખુશીની અનુભૂતિ થઈ હતી'

'તે વિચિત્ર હતું – મને મારી આસપાસ જે કંઈ બની રહ્યું હતું તેનાથી ખૂબ જ વિયુક્ત હોવાની અનુભૂતિ થઈ હતી.'

પ્રક્રિયા પછી ઘરે જવું

- જો તમે હળવી કે મધ્યમ શામકતાની અવસ્થામાં હશો, તો સામાન્ય પણે તમે તમારી સારવારના એક કલાકની અંદર ઘરે જઈ શકો છો.
- જો તમે તીવ્ર શામકતાની અવસ્થામાં હશો, તો તમારી રિકવરીમાં સંભવિત રીતે એકથી બે કલાકનો સમય લાગી શકે છે. તમે ક્યારે ઘરે જઈ શકો છો તે પ્રક્રિયામાંથી જ તમને સાજા થવામાં કેટલો સમય લાગશે તેના પર પણ આધાર રાખે છે.
- આ પહેલાં જણાવ્યું તે મુજબ, કોઈ પુખ્ત વયની સમર્થ વ્યક્તિએ તમને કાર અથવા ટેક્સી દ્વારા – આદર્શ રીતે જાહેર પરિવહન દ્વારા નહીં – ઘરે લઈ જવાની જરૂર પડશે અને તમારી સાથે આખી રાત રહેવું પડશે. જો તમે સારવાર પછી કોઈ તમારી સાથે રહે તે માટે આયોજન ન કર્યું હોય, તો તમારે રાતોરાત હોસ્પિટલમાં રહેવાની જરૂર પડી શકે છે, અથવા તમારી સારવાર મુલતવી રાખવાની જરૂર પડી શકે છે.
- શામકતાને લીધે તમે હલનચલનમાં અસ્થિરતા અનુભવો એવું બને શકે છે. કૃપા કરીને દાદરો પર તકેદારી રાખો અને જો તમને અસ્થિરતા અનુભવાય તો કોઈને તમારી સાથે રહેવા માટે કહો.
- તમારી સારવાર બાદ 24 કલાક સુધી તમારી નિર્ણય લેવાની ક્ષમતા પર કદાચ અસર પડી શકે છે, તેથી કરીને તે સમય દરમિયાન તમારે કોઈ મહત્ત્વના નિર્ણયો લેવા જોઈએ નહીં. તમારે સોશિયલ મીડિયા/પબ્લિક ફોરમ પર પણ પોસ્ટ કરવાનું ટાળવું જોઈએ.
- તમારે કામ પર પાછા આવવું જોઈએ નહીં, આશ્રિતોની સંભાળ રાખવી, વાહન ચલાવવું, રાંધવું અથવા કોઈપણ મશીનરી 24 કલાક ચલાવવી જોઈએ નહીં કારણ કે દવાઓ તમારા શરીરને છોડવામાં આટલો સમય લાગી શકે છે.
- તમારે પ્રક્રિયા બાદ 24 કલાક સુધી કોઈ આલ્કોહોલનું સેવન કરવું જોઈએ નહીં અથવા ઊંઘની ગોળીઓ લેવી જોઈએ નહીં.
- તમારા ડૉક્ટર હજુ આગળની સારવાર વિશેની લિખિત સૂચનાઓ આપશે કે જેને ઘરે અનુસરવાની રહેશે.
- હોસ્પિટલ તમને એક સંપર્ક ટેલિફોન નંબર આપશે કે જેના પર તમે ઘરે સારું ન લાગવા પર કૉલ કરી શકશો.
- જો પ્રક્રિયા પછી તમે ચિંતિત હોવ, અસ્વસ્થતા અનુભવો અથવા હોસ્પિટલનો સંપર્ક નંબર શોધી શકતા નથી, તો તમે તમારા જીપી, 111 પર ફોન કરી શકો છો અથવા તમારા સ્થાનિક અકસ્માતમાં જઈ શકો છો અને જો જરૂરી હોય તો સક્ષમ પુખ્ત સાથે કટોકટી વિભાગ.

આડ-અસરો, ગૂંચવણો અને જોખમો

આધુનિક એનેસ્થેસિયામાં, ગંભીર સમસ્યાઓ અસામાન્ય છે. જોખમને સંપૂર્ણપણે દૂર કરી શકાતું નથી, પણ તાજેતરના વર્ષોમાં આધુનિક દવાઓ, સાધનો અને તાલીમને કારણે એનેસ્થેસિયાની પ્રક્રિયા વધુ સલામત બની ગઈ છે.

એનેસ્થેટિસ્ટો આ વિભાગામાં દર્શાવેલા બધા જોખમોને ટાળવા માટે ઘણી બધી કાળજી લેતા હોય છે. તમારા એનેસ્થેટિસ્ટ તમને આમાંના કોઈપણ જોખમો અને તેનાથી બચવા માટે લેવામાં આવતી સાવચેતીઓ વિશે વધુ માહિતી આપશે.

લોકો શબ્દો અને સંખ્યાઓનું અર્થઘટન કેવી રીતે કરે છે તેમાં ભિન્નતા હોય છે. આ સ્કેલ મદદ કરવા માટે આપવામાં આવે છે.

10 માં 1	100 માં 1	1000 માં 1	10,000 માં 1	100,000 માં 1
એક વ્યક્તિ તમારા કુટુંબમાં	એક વ્યક્તિ શેરીમાં	એક વ્યક્તિ એક ગામમાં	નાના શહેરમાં એક વ્યક્તિ	મોટા શહેરમાં એક વ્યક્તિ

તમે કોલેજની વેબસાઇટ પર રહેલા દર્દીની માહિતીના પેજ પરથી પણ વધુ માહિતી મેળવી શકો છો: www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/gujarati

તમારા શામક દવા દરમિયાન જોખમો

- તમારા શ્વાસોચ્છ્વાસનો દર ધીમો થઈ શકે છે. આમ થવું એ તીવ્ર શામકતાની પ્રક્રિયામાં સામાન્ય છે, પરંતુ જ્યારે પણ શામકતાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ત્યારે આનું જોખમ રહે જ છે. સીડેશનિષ્ટ તમારું નિરીક્ષણ કરવામાં કુશળ હોય છે અને જરૂર પડવા પર તમને શ્વાસ લેવામાં સહાય કરી શકે છે.
- તમારા બ્લડ પ્રેશરમાં ઘટાડો થવો સામાન્ય છે, પરંતુ સીડેશનિષ્ટને આની સારવાર કરવાની પણ તાલીમ મળેલી હોય છે.
- જ્યાં તમારી કેન્યુલા મૂકવામાં આવી હતી ત્યાં એક નાનો ઉઝરડો રહે તે ખૂબ જ સામાન્ય છે.
- સારું ન લાગે અથવા ઊલટી થવા લાગે એવું બની શકે, પરંતુ તે અમુક કિસ્સામાં જ થાય છે.
- પેટની સામગ્રી તમારા ફેફસામાં જવાનું દુર્લભ જોખમ છે. આ જોખમને ખૂબ ઓછું રાખવા માટે ખાવા-પીવાની સૂચનાઓનું પાલન કરવું જરૂરી છે.
- શામકતાથી કોઈ પ્રતિકૂળ પ્રતિક્રિયા થવાના કિસ્સા બહુ જૂજ હોય છે.

તમારા શામક દવા પછીના જોખમો

- તમારા પગ પર સુસ્તી અને ઓછી સ્થિરતા અનુભવવી ખૂબ જ સામાન્ય છે. તમને પડવાનું વધુ જોખમ હોઈ શકે છે, ખાસ કરીને જો તમે વૃદ્ધ હો.
- શામક દવાથી 24 કલાક સુધી તમારી નિર્ણય-શક્તિ અને સ્મરણ-શક્તિ પર અસર પડી શકે છે.

અગર તમને જોઈએ તો તમે આ પ્રશ્નો તમે તમારા એનેસ્થેટિસ્ટને પૂછી શકો.

1 મને શામક દવા કોણ આપશે?

2 મારા માટે કયા પ્રકારની શામક દવા શ્રેષ્ઠ છે અને હું જે પ્રક્રિયા કરી રહ્યો છું?

3 શું મને કોઈ ખાસ જોખમો છે?

4 મારી શામકતાના પહેલાં મારે ક્યારે ખાવા-પીવાનું બંધ કરવું જોઈએ?

5 મારે પિક-અપની વ્યવસ્થા કયા સમય માટે કરવી જોઈએ?

વધારાના સ્રોતો

- સામાન્ય એનેસ્થેટિક અથવા ઘેનની દવા લીધી હોય તેવી વ્યક્તિની સંભાળ રાખવી www.rcoa.ac.uk/patientinfo/cataract
- મેડિકલ રોયલ કોલેજોની એકેડમી. આરોગ્યસંભાળની પ્રક્રિયાઓ માટે સલામત શામકતા પ્રેક્ટિસ: ધોરણો અને માર્ગદર્શન. *એક અપડેટ.* AoMRC, 2021 (https://bit.ly/3wEoHGy).
- મેડિકલ રોયલ કોલેજોની એકેડમી. આરોગ્યસંભાળની પ્રક્રિયાઓ માટે સલામત શામકતા પ્રેક્ટિસ: ધોરણો અને માર્ગદર્શન. *ધોરણો અને માર્ગદર્શન.* AoMRC, 2013 (http://bit.ly/301ndq8).
- દંત ચિકિત્સામાં સેડેશન માટે ઇન્ટરકોલેજિયેટ એડવાઇઝરી કમિટી. *ડેન્ટલ કેરની જોગવાઈમાં સભાન શામકતા માટેના ધોરણો.* RCS, 2020 (https://bit.ly/3vz0YWP).
- એનેસ્થેટિકની સેવા લેવાથી અથવા એનેસ્થેટિક પ્રક્રિયા ઉપયોગમાં લેવાથી સંકળાયેલા ચોક્કસ જોખમો વિશેની પત્રિકાઓ કોલેજની વેબસાઇટ મારફતે પણ ઉપલબ્ધ છે: www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/gujarati

અમે આ પત્રિકામાંની માહિતીને સચોટ અને અદ્યતન રાખવા માટે ખૂબ જ પ્રયાસ કરીએ છીએ, પરંતુ અમે તેની ખાતરી આપી શકતા નથી. અમે આ સામાન્ય માહિતી તમારી પાસેના બધા પ્રશ્નોને અથવા તમારા માટે મહત્વપૂર્ણ હોય તે દરેક વસ્તુ સાથે વ્યવહાર કરે એવી અપેક્ષા રાખતા નથી. માર્ગદર્શિકા તરીકે આ પત્રિકાનો ઉપયોગ કરીને, તમારે તમારી મેડિકલ ટીમ સાથે તમારી પસંદગીઓ અને કોઈપણ ચિંતાઓની ચર્ચા કરવી જોઈએ. આ પત્રિકા જાતે જ સલાહ તરીકે માનવી જોઈએ નહીં. તેનો ઉપયોગ કોઈપણ વ્યાવસાયિક હેતુ માટે કરી શકાય નહિ. સંપૂર્ણ અસ્વીકરણ માટે, કૃપા કરીને અહીં ક્લિક કરો (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/gujarati).

બધા અનુવાદો Translators without Borders (ટ્રાન્સ્લેટર વિથાઉટ બૉર્ડર્સ) સમુદાયના અનુવાદકો દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવે છે. અનુવાદોની ગુણવત્તા શક્ય તેટલી સચોટ બનાવવા માટે ચકાસવામા આવેલ છે, પરંતુ તેમાં કેટલીક માહિતીના અચોક્કસ અને ખોટા અર્થઘટનનું જોખમ છે.

તમે શું વિચારો છો તે અમને કહો

અમે આ પત્રિકામાં સુધારો કરવા સૂચનોનું સ્વાગત કરીએ છીએ.

જો તમારી પાસે કોઈ ટિપ્પણી છે જે તમે કરવા માંગતા હો, તો કૃપા કરીને તેમને ઇમેઇલ કરો: patientinformation@rcoa.ac.uk

રોયલ કોલેજ ઓફ એનેસ્થેટીસ્ટ્સ
ચર્ચિલ હાઉસ, 35 રેડ લાયન સ્ક્વેર, લંડન ડબલ્યુસી 1 આર 4 એસજી
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

બીજી આવૃત્તિ, ફેબ્રુઆરી 2021

પ્રકાશનની તારીખના ત્રણ વર્ષમાં આ પત્રિકાની સમીક્ષા કરવામાં આવશે.

20 2021 Royalનિસ્થેટીસ્ટ્સની રોયલ કોલેજ

દર્દીની માહિતી સામગ્રીના નિર્માણના હેતુથી આ પત્રિકાની નકલ કરી શકાય છે. કૃપા કરીને આ મૂળ સ્રોતને અવતરણ કરો. જો તમે આ પત્રિકાના બીજા ભાગને બીજા પ્રકાશનમાં વાપરવા માંગતા હો, તો યોગ્ય માન્યતા આપવી જ જોઇએ અને લોગો, બ્રાંડિંગ અને છબીઓ દૂર કરવી આવશ્યક છે. વધુ માહિતી માટે, કૃપા કરીને અમારો સંપર્ક કરો.